

28. 11. 2016

Народно читалище „Просвета 1928”, с. Шипочане

Отчет

за изпълнение на културния календар на читалището през 2016 г.

В дейността си през 2016 г. читалището изпълняваше мероприятията приети в годишния културен план и допълнително появилите се през годината задачи за изпълнение. На заседанията на Настоятелството се обсъждаха въпросите за материалната база, за отоплението и поддържане в уютен вид на библиотеката и салона през всички сезони, работата на групата за народни песни, събирането на членския внос и работата на групата за изучаването родова памет на селото. Главна грижа на ръководството на читалището винаги беше предварителната подготовка и разпределянето на задачите при провеждането на всяка отделна дейност между членовете на Настоятелството. Важна беше и постоянната връзка с най-активните членове на читалището, което допринасяше за доброто изпълнение на всяка задача.

Новогодишно тържество и Ладуване. Изпълнението на културния плана започна с Новогодишното тържество, сурвакането и традиционното Ладуване. Подготовката за тези празници започва много преди настъпването им. Прави се украсата, подготвя се програмата. Децата - сурвакари, с шумното си присъствие и пожеланията отправени към гостите на тържеството, зарадваха всички и ги върнаха към детските спомени. Разменят се много подаръци и се отправят пожелания за здраве и берекет през настъпващата година.

Вечерта преди Васильовден момичето определено за пръстенярка събира пръстените в бяло калайдисано менче, оставя го през нощта да престои в градината под една овошка. Водата в този съд се нарича мълчана вода. На другия ден, след празничната литургия в селската черква, започва наричането на пръстените. Това е най-веселата и интересна част от празника, защото всеки е любопитен да чуе, какво ще му се случи през годината според пожеланието на най-важния човек на празника пръстенярката. Този ритуал се придружава с песни, хора и народна музика. Изпълнява се песните „Мома Васильо, Васильо”, „Пиле пици по небото”, „Я излезни моме Милке”. Тези

песни предварително са подготвени от певческата група към читалището. Така този Новогодишен ден се превръща в един хубав народен празник за цялото село, който продължава и през деня.

Библиотечна дейност. Тя е една от най-важните дейности в работата на читалището. Библиотеката е мястото, където всеки член и читател може да дойде, да прочете вестник, да вземе книги за прочит, да гледа телевизия, да обсъжда работа на читалището. Библиотеката разполага с 8 600 тома разнообразна литература, получава 4-ри вестника, закупени са през годината 85 нови книги, една част детска литература. Дневно посетителите са по няколко души. Техният брой се увеличава особено през летните месеци, когато в селото има много летуващи и гости. През годината са взети за прочит към 1250 тома, а ползването на пресата е ежедневно. В библиотеката постоянно има с витрина с нови книги и материали свързани с предстоящи исторически празници или бележити личности. На вратата на библиотеката ясно е определено работното време на секретаря, за да могат посетителите да определят часа на посещението си. През м.април се представи пред читателите книгата „Село Шипочан - семейни хроники“. Книгата беше посрещната с голям интерес, много хора за първи път научиха подробности за рода си, направиха се много изказвания, направиха се допълнения към написаното. Особен интерес предизвика приложения снимков материал, които възкресиха събития станали в селото преди десетилетия. Тук е мястото, където възрастните хора, които са мнозинство в селото, постоянно се срещат и разговарят, провеждат чествания на кръгли годишнини.

Групата за народни песни. Тя се състои от осем жени, които един път седмично провеждат репетиции в библиотеката. Песните, които разучават и изпълняват са от местния фолклор, свързани са с празничните традиции в селото, за Нова година, за Васильовден, за Гергьовден, песни свързани с труда и бита. Групата участва с изпълнения на всички тържества и празници, които провежда читалището. Представи се с участие в празниците на Сапарева баня, Ново село и Габра.

Бабин ден се проведе на 21 януари в салона на читалището. Възрастни и помлади жени организираха трапеза, правиха поздравления и пожелания към всички майки. Многодетни майки получиха подаръци и цветя от своите

внуци. Изпълниха се типични местни ритуали. Разказаха се весели случки, свързани с традициите с този ден.

Празникът 8-ми март е очакван с нетърпение от всички жени в селото. Той се провежда в читалищния салон. Празникът започва в ранния следобед и продължава късно да вечерта. Поканени са всички жени от селото. Има поздравления от Настоятелството и кметството. Поканена е музика, певческата група също изпълнява свои песни, с които поздравява присъстващите на празника. Подредена е малка изложба с плетива, шевици и гоблени на жени от селото. На празника се вдигнаха много наздрависи и пожелания.

Седмица на детската книга традиционно се провежда през втората седмица на м. април. В нея участват децата от началния курс. С тях са организирани няколко срещи, водени са разговори за любими книги и герои. На всички читалището подарява хубави детски книги, предложени са им и лакомства. Мероприятията проведени през Седмицата на детската книга създават навик у децата да посещават библиотеката, да търсят и взимат книги за домашен прочит.

Седмицата на гората се провежда в края на м. април. В живота на хората от селото гората винаги е играла важна роля и затова очите им винаги са обърната към нея. Много години тя е осигурявала препитание за цели семейства. Имаше години, когато около стотина души от село работеха в дърводобива и залесяването. Гората е била и място, където те са отглеждали стадата и са осигурявали топливо за зимата. На проведената среща с представител на Горското стопанство и местната власт се обсъждаха преди всичко въпросите за опазване на гората от браконieri, от пожари и осигурявана на възрастните хора от селото с дърва за зимата.

Празникът Гергьовден е със стари традиции в селото. Той е посветен на овцевъдството, което в миналото беше много развито в Шипочане. На този ден всяка къща има курбан гергьовско агне. И тази година след литургията в храма, дворът си изпълнен с донесени живи агнета, предназначени за курбан, накичени с венци от пролетни цветя. Сега освен агнета вече има и малки козлета. След молитвенето на агнетата, определени за курбан от стопаните, в двора на храма се проведе и малък фолклорен празник.

Певческата група изпълни няколко гергьовски песни, после под съпровод на кавал се изпълниха и весели хора от облечените в народни носии певици.

В Деня на българската култура в салона на читалището се проведе среща на бивши ученици завършили училището в Шипочане през 1970 г. Гостите бяха поздравени от Настоятелството на читалището. Между всички се размениха поздравления, разказаха се спомени от ученическите години. На срещата присъстваха и няколко от учителите, работили някога в училището. Вниманието и уважението към тях беше изразено от всички участници. Сред участниците в срещата имаше хора утвърдили се в живота с добро образование и полезни за обществото. Макар и отдавна закрито училището още е живо в душите и сърцата на своите възпитаници.

При провеждане Събора на селото и храмовия празник на селската черква „Успение на св. Богородица“ читалището взема дейно участие. Освен участието в тържествената литургия и краткото слово във връзка с 160 годишнината от започването на нейното строителство, читалището дейно участва при готвенето на курбана, освещаването и раздаването му. Настоятелството и читалищните състави взеха дейно участие и в подготовката и провеждането на празничната част с участия и изпълнения на сцената.

Денят на будителите в селото се чества винаги с желание да се припомни за личности от селото допринесли с дейността си за издигане духовното и образователно ниво на местното население. На срещата в салона на читалището пред гостите представител на читалището запозна всички с голямото значение на този празник. Разказано беше за животът и съдбата на видни представители от селото участници през Възраждането в борбата за църковна независимост и изграждане на новото българско училище. Месец декември в читалището премина под знака на подготовка за Коледните и Новогодишни празници.

04.11.2016 г.

Председател на читалището: / Г. Захов/

